

Miałem możliwość i przyjemność przez 13 lat pracować razem z mgr Włodzimierzem Raczykiem, będąc w tym czasie dyrektorem Departamentu Produkcji Zwierzęcej Ministerstwa Rolnictwa. Był człowiekiem nad wyraz zdyscyplinowanym, lojalnym i obowiązkowym, znającym doskonale zagadnienia, którymi się zajmował. Przyjaźnie i życzliwie nastawiony do świata i ludzi, służył każdemu, kto o to się zwrócił, radą i pomocą. Charakteryzował się głęboką znajomością zawodu i dużymi zdolnościami organizacyjnymi. Cechowało go także poczucie humoru, a także wyrozumiałość i tolerancja. Przymioty charakteru zyskały Mu wielu przyjaciół, a także szacunek i uznanie środowiska zootechnicznego.

Mgr Włodzimierz Raczyk utrzymywał żywe kontakty z placówkami naukowymi, był członkiem rad programowych wielu czasopism fachowych, między innymi w latach 1973-1980 był członkiem Komitetu Redakcyjnego i przewodniczącym Rady Programowej „Przeglądu Hodowlanego”.

Współpracował z różnymi organizacjami zawodowymi, zwłaszcza Producentów i Hodowców Trzody Chlewnej, Zwierząt Futerkowych i Koni, a także z Polskim Związkiem Jeździeckim. W latach 60. był przewodniczącym Komitetu ds. Wyścigów Konnych. Był również członkiem Polskiego Towar-

zystwa Zootechnicznego i przez kilka lat przewodniczącym Komisji Historycznej. Jego udział w pracach tych organizacji zawsze był znaczący.

Mgr Włodzimierz Raczyk był wielkim miłośnikiem przyrody, a zwłaszcza zwierząt, zarówno tych hodowlanych jak i dziko żyjących, i miał rozległą wiedzę na ich temat. Szczególnie upodobał sobie konie i Stado Ogierów w Sierakowie Wielkopolskim, gdzie przez szereg lat spędzał urlopy i wolne chwile w serdecznej i przyjacielskiej atmosferze, jakiej doznawał nie tylko ze strony dyrekcji, lecz także ze strony pracowników i ich rodzin.

Za osiągnięcia w pracy zawodowej i społecznej został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi, odznakami Zasłużonego Pracownika Rolnictwa, odznakami NOT i SITR oraz PZJ, a także medalami: Instytutu Zootechniki, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, jak również wieloma odznakami i dyplomami regionalnymi, przyznanymi przez związki i organizacje społeczne.

Józef Luchowicz

System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt – paszporty dla bydła, księgi rejestracji zwierząt gospodarskich

Paszporty

Paszporty dla bydła wydawane są przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa po otrzymaniu poprawnego zgłoszenia danej sztuki bydła do rejestru oraz po wniesieniu przez posiadacza zwierzęcia opłaty za paszport, której wysokość reguluje Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z dnia 8 października 2003 r., w sprawie wysokości opłat za czynności związane z oznakowaniem zwierząt (Dz.U. nr 194, poz. 1898). Wydany przez Agencję paszport powinien towarzyszyć zwierzęciu przy wszystkich jego przemieszczeniach (np. przemieszczenie pomiędzy stadami, zbycie poza granice państwa, ubój) i winien być przekazywany kolejnym posiadaczom (adnotacje dotyczące kolejnych posiadaczy danej sztuki bydła muszą być odnotowane na drugiej stronie paszportu).

Przestrzeganie powyższych zasad pozwoli na:

- określenie tożsamości zwierzęcia;

– monitorowanie jego przemieszczeń, co w obecnej chwili ze względu na zagrożenie chorobą BSE jest sprawą priorytetową;

– bezproblemowy i swobodny obrót bydłem na terenie krajów Unii Europejskiej, jak również poza jej granicami.

Na paszporcie bydła znajdują się m.in. następujące informacje:

pierwsza strona paszportu:

- ♦ nazwa i znak graficzny Agencji;
- ♦ data wystawienia paszportu;
- ♦ numer siedziby stada, w której przebywa dane zwierzę;
- ♦ numer identyfikacyjny zwierzęcia (taki sam jak na kolczyku);

♦ informacje dotyczące zwierzęcia (data i miejsce urodzenia, płeć, rasa, numer identyfikacyjny matki);

♦ dane dotyczące pochodzenia zwierzęcia, w przypadku gdy nie urodziło się w Polsce: a) nazwa kraju będącego członkiem UE, z którego zwierzę zostało sprowadzone, wraz z datą wwozu zwierzęcia; b) nazwa kraju nie będącego członkiem UE, z którego zwierzę zostało sprowadzone, wraz z datą przywozu zwierzęcia; c) numer identyfikacyjny zwierzęcia nadany w kraju nie będącym członkiem UE;

- ♦ data uboju lub padnięcia zwierzęcia;
- ♦ podpis posiadacza zwierzęcia;

druga strona paszportu:

♦ informacje o kolejnych posiadaczach zwierzęcia: a) imię, nazwisko lub nazwa posiadacza zwierzęcia oraz jego adres zamieszkania lub określenie jego siedziby; b) numer

gospodarstwa i numer siedziby stada; c) miejsce i data przybycia zwierzęcia do gospodarstwa; d) podpis posiadacza zwierzęcia.

W przypadku bydła pochodzącego z państw członkowskich Unii Europejskiej wymaganym załącznikiem do „Zgłoszenia bydła do rejestru” jest paszport z kraju, w którym dane zwierzę się urodziło. Dla zwierząt przybyłych do Polski spoza Unii Europejskiej obowiązkowym załącznikiem jest dokument stwierdzający pochodzenie z kraju trzeciego.

W przypadku utraty lub uszkodzenia oryginalnego paszportu posiadacz zwierząt powinien niezwłocznie wystąpić z wnioskiem o wydanie duplikatu paszportu. Duplikaty paszportów wydawane są na podstawie „Wniosku o wydanie duplikatu paszportu”, który posiadacz zwierząt składa w Biurze Powiatowym Agencji, dokonując jednocześnie opłaty za zamówione duplikaty paszportów. Wysokość opłaty reguluje Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z dnia 8 października 2003 r., w sprawie wysokości opłat za czynności związane z oznakowaniem zwierząt (Dz.U. nr 194, poz. 1898).

W przypadku uboju bydła lub jego padnięcia paszport powinien zostać zwrócony do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zwrotu paszportów dokonuje się w Biurze Powiatowym ARiMR (posiadacz otrzymuje pokwitowanie stwierdzające zwrot paszportu) lub listem poleconym na adres Biura Powiatowego ARiMR.

W związku z wejściem w życie przepisów Ustawy, z dnia 2 kwietnia 2004 r., o Systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (Dz.U. z dnia 30 kwietnia 2004 r. nr 91, poz. 872) możliwe jest, w przypadku przemieszczenia cielęcia (do 4 tygodnia życia), aby posiadacz wyżej wymienionego zwierzęcia posługiwał się tymczasowym dokumentem identyfikacyjnym bydła, wystawionym przez siebie na formularzu dostępnym w Biurze Powiatowym ARiMR. Postępowanie takie dotyczy tylko tych zwierząt, które nie otrzymały jeszcze paszportu, natomiast nie jest wskazane w przypadku obrotu cielętami na rynku krajowym. Wynika to z faktu, że paszport dla przemieszczanego zwierzęcia dostarczony będzie do pierwszego właściciela. Zwrotu tymczasowego dokumentu identyfikacyjnego bydła posiadacz dokonuje w Biurze Powiatowym Agencji.

Księga rejestracji zwierząt gospodarskich

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wydaje księgę rejestracji (bydła, owiec, kóz i świń), po złożeniu wniosku o jej wydanie, na formularzu udostępnionym w Biurze Powiatowym ARiMR. Do dnia 31 grudnia 2004 r. Agencja wydaje nieodpłatnie księgi rejestracji oraz dodatkowe kartki wsadowe do tych ksiąg posiadaczom bydła, owiec, kóz i świń. Prowadzenie księgi rejestracji należy do obowiązków posiadacza zwierząt. Księga prowadzona jest w każdej siedzibie stada, odrębnie dla każdego gatunku, tj. bydła, owiec, kóz i świń, w formie książkowej lub przy zastosowaniu systemów informatycznych. W przypadku, gdy posiadacz zwierząt wykorzystuje system informatyczny do prowadzenia księgi re-

jestracji, powinien zapewnić system ochrony i zabezpieczenia danych przed ich utratą.

Księga rejestracji zwierząt, zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o Systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (Dz.U. z dnia 30 kwietnia 2004 r. nr 91, poz. 872), powinna być udostępniana organom Inspekcji Weterynaryjnej.

Dane o zwierzętach gospodarskich, znajdujące się w księdze rejestracji lub na wydrukach, powinny być przechowywane przez okres co najmniej 3 lat od dnia ubycia zwierząt ze stada. Wpisu w księdze rejestracji dokonuje się w języku polskim. W przypadku zdarzeń wymagających odnotowania w księdze rejestracji, (m.in. data urodzenia zwierzęcia i numer identyfikacyjny zwierzęcia, miejsce jego przebywania), posiadacz zwierząt powinien dokonać powyższego wpisu w terminie do 7 dni od ich zaistnienia, a wszelkie ewentualne zmiany wpisów dokonuje się w sposób, który umożliwi ich odczytanie.

W księdze rejestracji posiadacz zwierząt powinien, między innymi, odnotować:

- płeć i rasę zwierzęcia;
- datę przybycia zwierzęcia do siedziby stada;
- numer identyfikacyjny matki zwierzęcia, a w przypadku zwierzęcia sprowadzonego spoza krajów UE numer identyfikacyjny zwierzęcia nadany w tym kraju;
- datę pierwszego wycielenia w przypadku krów;
- datę i przyczynę ubycia zwierzęcia ze stada oraz podanie kodu zdarzenia.

W przypadku kontroli, przeprowadzonych w gospodarstwie przez Inspekcję Weterynaryjną lub pracowników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, osoba upoważniona do jej przeprowadzenia dokonuje w księdze rejestracji wpisu daty przeprowadzonej kontroli, z podaniem imienia, nazwiska oraz numeru identyfikatora; konieczny jest również podpis osoby upoważnionej do przeprowadzenia kontroli.

Szczegółowe wytyczne, dotyczące prowadzenia księgi rejestracji zwierząt gospodarskich przez posiadacza w siedzibie stada, reguluje Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z dnia 26 maja 2004 r., w sprawie księgi rejestracji dla poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich (Dz.U. nr 129, poz. 1373).

Posiadacz, prowadząc księgę rejestracji zwierząt gospodarskich, powinien zwrócić uwagę na zgodność stanu przedstawionego w prowadzonej księdze z rzeczywistym stanem posiadanych zwierząt. Jest to możliwe tylko wtedy, kiedy właściciel zwierząt będzie terminowo i rzetelnie dokonywał wpisów w księdze rejestracji zwierząt gospodarskich. W przypadku stwierdzenia dużych rozbieżności pomiędzy stanem rzeczywistym zwierząt a stanem w księdze rejestracji, posiadacz zwierząt gospodarskich podlega karze grzywny lub karze nagany.

Departament Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa